

88 Preguntes i respostes de la Llei 2/2023

[Llei 2/2023, del 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció](#)

QÜESTIONS BÀSIQUES SOBRE LA LLEI.....	2
SOBRE ELS SISTEMES INTERNS D'INFORMACIÓ (SII).....	10
SOBRE EL CANAL INTERN D' INFORMACIÓ	14
SOBRE EL RESPONSABLE DEL SISTEMA INTERN D'INFORMACIÓ (RSII).....	17
SOBRE EL PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ	20
SOBRE LES GARANTIES DE PROTECCIÓ	23
L'AVAF: AUTORITAT DE PROTECCIÓ DE L'INFORMANT A LA COMUNITAT VALENCIANA.....	26

QÜESTIONS BÀSIQUES SOBRE LA LLEI

1. Quin és l'objectiu de la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció?

El seu objectiu és protegir les persones que informen o denuncien infraccions en el seu àmbit laboral davant les represàlies que puguen patir.

La Llei transposa la Directiva 2019/1937 del Parlament Europeu sobre protecció de les persones que informen sobre infraccions del Dret de la Unió.

La Llei 11/2016 de creació de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, es va anticipar a la Directiva, creant una bústia externa de denúncies oberta a tota la ciutadania i un estatut de protecció de les persones que denuncien, ja siguen persones físiques o jurídiques.

2. Qui pot informar o denunciar una irregularitat en el seu àmbit laboral davant l'Autoritat Independent de Protecció a l'Informant (AIPI), la qual encara no s'ha creat, o davant les autoritats o òrgans autonòmics competents?

Les persones vinculades per una relació laboral o professional.

En el cas de la Comunitat Valenciana, l'autoritat competent és l'Agència Valenciana Antifrau.

3. Quin tipus d'informacions o denúncies s'inclouen dins l'àmbit d'aplicació de la Llei i donen dret a protecció?

Les accions o omissions que puguen ser constitutives d'infracció penal o administrativa greu o molt greu. Per exemple: passar les preguntes en un examen, manipular una contractació, construir on no es pot, accedir a una subvenció sense tenir els requisits, etc.

En el cas de l'Agència Valenciana Antifrau són aquells fets o conductes que poden ser constitutius de corrupció, frau, irregularitats administratives, comportaments constitutius d'infracció administrativa o disciplinària i conductes o activitats reprotxables per ser contràries a la integritat i a l'ètica pública. Per exemple: intervenir en procediments en què es té conflicte d'interès per aconseguir un avantatge, malbaratar els diners públics, realitzar una contractació sense seguir prèviament un procediment, etc.

4. Té competències l'Agència Valenciana Antifrau en el sector privat?

Només podria tenir aquesta competència si es modifica la Llei 11/2016 de creació de l'Agència, ampliant el seu àmbit d'actuació.

Per tant, per al sector privat l'organisme competent és l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant (AIPI) que encara no s'ha creat.

5. Té caràcter bàsic la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció?

Sí. La disposició final vuitena de la Llei diu que aquesta es dicta en virtut de les competències exclusives de l'article 149.1, apartats 1a, 6a, 7a, 11a, 13a, 18a i 23a de la Constitució Espanyola, a excepció del títol VIII que és únicament d'aplicació a l'Administració General de l'Estat i resta d'entitats del sector públic estatal.

6. Quines són les vies i formes per informar o denunciar d'una infracció d'acord amb la Llei 2/2023?

Mitjançant el canal intern de què ha de disposar cada entitat, o mitjançant el canal extern, que en el cas de la Comunitat Valenciana és el de l'Agència Valenciana Antifrau.

La Llei permet que l'informant puga elegir entre el canal intern o extern, segons les circumstàncies i els riscos de represàlies que consideri.

La denúncia podrà ser anònima o identificada, i es podrà realitzar per qualsevol mitjà: escrit, verbal, per correu electrònic, postal, missatgeria de veu, etc.

7. Qui pot ser persones informants segons la Llei 2/2023?

La Llei 2/2023 empra el terme "informant" com a sinònim de persona denunciant per referir-se a les persones del sector públic o privat que comuniquen o revelen informació sobre irregularitats de les quals són coneixedores en el seu àmbit professional o laboral.

S' inclouen persones que treballen:

- A les administracions públiques qualsevol que siga la seua relació laboral (funcionaris de carrera, interins, laborals o eventuais).
- En l'àmbit privat.
- Que estan realitzant pràctiques, amb beca, en formació o que estan participant en un procés selectiu.
- En empreses vinculades amb l'administració ja siguen contractistes, subcontractistes, proveïdors, etc.

En tot cas, aquestes persones que comuniquen infraccions han d'informar conforme els requisits de la Llei i comptar amb motius raonables per creure que la informació que estan proporcionant és certa.

8. Què fem si qui presenta la denúncia és una persona jurídica?

Poden presentar denúncies les persones que hagin obtingut informació sobre infraccions en un context laboral o professional, és a dir, empleats públics (funcionaris de carrera, interins, laborals o eventuais), treballadors per compte d'altri, autònoms, accionistes, partícips i persones pertanyents a l'òrgan d'administració, persones en pràctiques o amb beca, voluntaris o en formació, participants en un procés selectiu, i fins i tot contractistes, subcontractistes i proveïdors.

Aquesta enumeració literal de la Llei preveu, tant persones físiques com persones jurídiques. Per exemple, un contractista o un proveïdor, tot i que en aquests casos qui presenta la denúncia en nom de la persona jurídica és sempre una persona física que la representa.

També es poden presentar denúncies o informacions de forma anònima. La voluntat del legislador s'ha centrat a permetre que aflorin les infraccions perquè un cop conegudes es puguin revisar els fets, i no en la persona que denuncia.

9. Pot fer ús del canal intern de denúncies únicament el personal intern i els contractistes o subcontractistes de l'Ajuntament?

L'àmbit subjectiu d'aplicació de la Llei 2/2023 ve recollit a l'article 3, si bé hem de tenir en compte que la Llei possibilita la presentació de comunicacions anònimes.

Seràn els fets o dades que es comuniquin els que motivin o no l'obertura d'un procediment.

10. Dins de l'àmbit personal d'aplicació de l'article 3, poden estar inclosos els regidors d'una Corporació?

L'àmbit personal d'aplicació es refereix a un context laboral i professional i, per tant, els regidors hi són inclosos, tot i que són autoritats públiques que han d'exercir les seues funcions de control del govern municipal i de la seua gestió sense necessitat de denunciar per aquesta via.

11. Quan es facilita la identitat de la persona informant?

L'àmbit personal d'aplicació es refereix a un context laboral i professional i, per tant, els regidors hi són inclosos, tot i que són autoritats públiques que han d'exercir les seues funcions de control del govern municipal i de la seua gestió sense necessitat de denunciar per aquesta via.

12. Quines obligacions origina l'entrada en vigor de la Llei 2/2023?

- Crear un Sistema intern d'informació (SII) que incloga un canal intern d'informació, que ha de complir uns requisits i garanties, i ha d'estar dissenyat, establert i gestionat de forma segura, permetent la presentació i tramitació de denúncies anònimes.
- Informar a la pàgina web o de forma fàcilment accessible sobre l'ús i funcionament del canal intern d'informació, així com els principis del procediment de gestió.
- Regular el procediment de gestió del canal per a la tramitació diligent de les comunicacions o denúncies conforme a la Llei.
- Definir una política o estratègia que enuncie els principis generals en matèria de Sistemes intern d'informació i defensa de l'informant i donar-la a conèixer dins l'organització.
- Designar un Responsable del Sistema intern d'informació, que pot ser una persona física o un òrgan col·legiat.
- Comunicar a l'Autoritat competent (a la Comunitat Valenciana, l'Agència Valenciana Antifrau respecte del sector públic) la designació del Responsable del Sistema intern d'informació.
- Comptar amb un llibre registre de les informacions rebudes i de les investigacions internes a què hagin donat lloc.
- Informar, de forma clara i accessible, els qui realitzin la comunicació a través del canal intern sobre l'existència del canal extern.
- Formar el personal sobre els deures i responsabilitats relacionats amb la tramitació confidencial de les comunicacions.

13. Puc acudir al canal extern de denúncies o haig de denunciar en primer lloc al canal intern?

El canal intern s'ha d'utilitzar de manera preferent, ja que una actuació diligent i eficaç en el si de la pròpia organització podria paralitzar les conseqüències perjudicials.

No obstant això, la Llei permet que l'informant pugui triar el canal intern o extern, segons les circumstàncies i els riscos de represàlies que considere.

En tot cas, l'AVAF és el canal extern al qual es podrà acudir conforme al que disposa la Llei 2/2023 i en la seua normativa autonòmica reguladora.

14. Si tinc una bústies o canal per a la presentació de denúncies, ¿compleixo amb això les obligacions de la Llei?

No és suficient. La Llei 2/2023 obliga cada entitat a crear el "Sistema Intern d'Informació" (SII), que ha d'incloure els següents elements:

- Una política o estratègia que continga els principis generals del SII i de la defensa de l'informant.
- Una canal o bústies per rebre denúncies, que siga una eina segura, accessible i que permeti presentar denúncies anònimes.

- Una persona Responsable del SII (persona física o òrgan col·legiat). En el cas d' òrgan col·legiat es delegarà en un dels seus membres les funcions de gestió.
- Un procediment de gestió de les informacions o denúncies.
- Les garanties de protecció de les persones informants, així com els drets de les persones afectades per aquesta informació o denúncia.

https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2024/07/SII_elementos.pdf

https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2024/07/Derechos_garantias.pdf

15. Em serveixen les mesures dels Plans Antifrau en matèria de fons europeus per complir amb les obligacions de la Llei 2/2023?

No, no és el mateix. Els Plans Antifrau deriven de l'Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència en relació amb el control dels fons europeus, i la Llei 2/2023 transposa a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva (UE) 2019/1937.

A la pràctica, algunes entitats han aprofitat els comitès antifrau dels Plans Antifrau o comitès ètics per nomenar les persones que els componen Responsables dels SII i atribuir-los les funcions previstes a la Llei 2/2023. Aquestes designacions seran vàlides conforme a la Llei 2/2023, sempre que la seua composició i perfils ofereixin les majors garanties d'independència i autonomia necessàries per exercir les seues funcions, i tinguin la preparació i formació necessàries.

16. Què fem si la denúncia es presenta pel registre de l'entitat?

Hem de redirigir-la immediatament al Sistema intern d' informació i, en tot cas, guardar confidencialitat.

Qualsevol persona que tinga accés a aquesta informació té l' obligació de sigil. S' ha de donar informació i formació adequada a tot el personal sobre aquesta matèria. Per exemple i de manera especial, a les persones que estan en els registres d'entrada.

L' incompliment d' aquest deure dóna lloc a la imposició de sancions molt greus: de 30.000 a 300.000 euros a persones físiques i fins a 1 milió d' euros a persones jurídiques.

17. Què fem si es rep una denúncia o informació sobre conflictes interpersonals?

Els conflictes interpersonals queden expressament exclosos en la Llei 2/2023. La persona Responsable del SII redirigirà la informació a la unitat competent de l'empresa o l'administració pública (Llei 31/1995 PRLL).

18. I si es tracta d'una informació sobre un suposat assetjament laboral?

L'assetjament té el seu procediment propi i específic en virtut de la Llei 31/1995 PRLL, que s'haurà de seguir a l'empresa o administració pública.

19. Em poden sancionar si no compleixo les garanties d'accessibilitat o no oferim la informació imprescindible del Sistema intern d'informació?

Sí. Són infraccions greus les accions o omissions que limiten els drets i garanties previstos en la Llei i qualsevol intent o acció efectiva d'obstaculitzar la presentació d'informacions o d'impedir, frustrar o alentir-ne el seguiment. També és sancionable l'incompliment de l'obligació d'adoptar les mesures per garantir la confidencialitat i el secret de les informacions.

En tot cas, la Llei recull com a infracció lleu qualsevol incompliment de les obligacions previstes en la mateixa que no estiga tipificat com a infracció molt greu o greu.

20. A qui li correspon l'exercici de la potestat sancionadora de la Llei 2/2023?

Li correspon a l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant, A.A.I., i, en el cas de la Comunitat Valenciana, a l'AVAF respecte a les entitats incloses en el seu àmbit d'aplicació.

Tot això, sens perjudici de les facultats disciplinàries que en l'àmbit intern de cada organització poguessin tenir els òrgans competents.

21. És sancionable l'incompliment de l'obligació d'implementar el Sistema Intern d'Informació?

Sí. La Llei en l'apartat g) de l'article 63.1 considera infracció molt greu les accions o omissions doloses que suposin l'incompliment de l'obligació de disposar d'un Sistema intern d'informació en els termes exigits en aquesta Llei.

Les sancions per infraccions molt greus són per a persones físiques de 30.001 a 300.000 euros, i per a persones jurídiques de 600.001 a 1.000.000 d'euros. Addicionalment, es podrà acordar l'amonestació pública, la prohibició d'obtenir subvencions o altres beneficis i la prohibició de contractar amb el sector

públic. En cas de sanció per infracció molt greu a persona jurídica es podrà afegir publicar al BOE després de la fermesa de la resolució en via administrativa.

22. ¿Podrà concórrer el règim sancionador de la Llei 2/2023 amb un altre règim disciplinari?

Sí. L'exercici de la potestat sancionadora previst en la Llei 2/2023 és autònom i podrà concórrer amb el règim disciplinari del personal funcionari, estatutari o laboral que en cada cas resulti d'aplicació.

23. Quines implicacions té la implantació d'un Sistema intern d'informació en relació amb el Registre d'Activitats de Tractament?

L'aprovació d'un Sistema intern d'informació comporta la creació d'una nova activitat de tractament o actualització de les existents conforme al Registre d'activitats de tractament de l'entitat (RAT).

24. Com es calcula els 50 treballadors de plantilla a les entitats del sector privat?

Per determinar si l'entitat té 50 o més treballadors podria servir d'orientació el que disposa l'article 3 del Reial decret 901/2020, de 13 d'octubre, pel qual es regulen els Plans d'Igualtat.

25. Es preveu alguna excepció al còmput de 50 treballadors?

Amb independència del nombre de treballadors, les entitats següents del sector privat han de comptar amb un Sistema intern d'informació:

- Quan entrin en l'àmbit d'aplicació dels actes de la Unió Europea en matèria de serveis, productes i mercats financers, prevenció del blanqueig de capitals o del finançament del terrorisme, seguretat del transport i protecció del medi ambient a què es refereixen les parts I.B i II de l'annex de la Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019.
- Els partits polítics, els sindicats, les organitzacions empresarials i les fundacions creades per uns i altres, sempre que rebin o gestionin fons públics.

26. Quin és el termini d'implementació del Sistema intern d'informació (SII) per a les administracions, organismes, empreses i altres entitats obligades?

El termini va vèncer el 13 de juny de 2023.

27. Quin és el termini d'implementació del Sistema intern d'informació (SII) per als municipis amb menys de 10.000 habitants?

Fins a 1 de desembre de 2023.

28. Quin és el termini d'implementació del Sistema intern d'informació (SII) per als municipis amb més de 10.000 habitants?

El termini va vèncer el 13 de juny de 2023

29. Quin és el termini d'implementació del Sistema intern d'informació (SII) per a les entitats jurídiques del sector privat amb 249 o menys treballadors?

Fins a 1 de desembre de 2023

30. Quin és el termini d'implementació del Sistema intern d'informació per a les entitats jurídiques del sector privat amb 250 o més treballadors?

El termini va vèncer el 13 de juny de 2023

SOBRE ELS SISTEMES INTERNS D'INFORMACIÓ (SII)

31. Què és un Sistema intern d'informació?

Un Sistema intern d'informació és una estructura que té amb objectiu garantir que els empleats, públics o privats, puguen comunicar dins de la pròpia organització les irregularitats que coneguen, perquè aquestes siguen objecte de seguiment.

El Sistema intern d'informació està integrat per:

- Un canal intern de recepció d'informacions o denúncies.
- Un procediment per a la gestió d'aquestes informacions o denúncies,
- Una persona responsable de la gestió i tramitació.

El Sistema ha d'oferir plenes garanties d'independència, confidencialitat, seguretat i que els qui acudeixin al canal no pateixin represàlies.

El Sistema intern d'informació ha de formar part de l'estratègia d'integritat de l'organització, així com fomentar la bona governança pública i salvaguardar l'interès general a través del compromís ètic, permetent eliminar les males pràctiques i consolidar la confiança de la ciutadania en les seues institucions.

En tot cas, l'òrgan d'administració o òrgan de govern de cada entitat o organisme serà el responsable de la implantació del Sistema intern d'informació, prèvia consulta amb la representació legal de les persones treballadores, i tindrà la condició de responsable del tractament de les dades personals de conformitat amb el que disposa la normativa sobre protecció de dades personals.

32. Quines entitats estan obligades a tenir un Sistema intern d'informació?

En el sector públic: totes les administracions i entitats públiques.

Podran compartir el Sistema intern d'informació i els recursos destinats a les investigacions i les tramitacions:

- Els municipis de menys de 10.000 habitants.
- Les entitats pertanyents al sector públic que comptin amb menys de 50 treballadors vinculades o dependents d'òrgans de les administracions territorials

En tot cas, s'haurà de garantir que els sistemes resultin independents entre si i els canals apareguen diferenciats.

En el sector privat: persones físiques o jurídiques que comptin amb 50 o més treballadors.

Podran compartir el Sistema intern d'informació i els recursos destinats a la gestió i tramitació de les comunicacions les persones jurídiques del sector privat que tinguen entre 50 i 249 treballadors.

33. Quins són els requisits que ha de complir el procediment de gestió del Sistema intern d'informació (SII)?

- Identificar el canal intern d'informació (web, tauler d'anuncis, banners...).
- Incloure informació clara i accessible sobre canals externs.
- Enviar justificant de recepció a l'informant, sense posar en perill la confidencialitat.
- Determinar el termini màxim per donar resposta a les actuacions de recerca.
- Possibilitar la comunicació amb l'informant i la sol·licitud a aquest d'informació addicional.
- Informar la persona afectada, així com a ser escoltada en qualsevol moment, respectant la presumpció d'innocència i al seu honor.
- Protegir les dades de caràcter personal.
- Remetre al Ministeri Fiscal de fets que puguen ser constitutius de delictes, i a la Fiscalia Europea si afecten els interessos de la Unió Europea.

34. Què passa si una entitat compta ja amb un Sistema intern d'informació (SII)?

Podrà servir per donar compliment a la Llei 2/2023 adaptant-se als requisits establerts en la mateixa.

35. És possible que el Sistema intern d'informació intern (SII) siga gestionat per un tercer extern?

En l'àmbit de les administracions públiques només es podrà acordar la recepció per un tercer de les informacions.

En tot cas, s'haurà de justificar la insuficiència de mitjans propis d'acord amb la Llei de Contractes del Sector Públic.

L'Agència Valenciana Antifrau ofereix informació i assessorament sobre com instal·lar canals interns sense cap cost econòmic per al que és necessari la signatura prèvia d'un protocol de col·laboració.

36. ¿Dins del Sistema intern d'informació (SII) poden conviure diversos canals a més del canal previst en la Llei 2/2023?

Sí, sempre que apareguen diferenciats de manera que no es generi confusió.

37. Un mateix canal pot actuar alhora com a canal intern d'un organisme i com a canal extern d'un altre?

No. Els canals interns sempre han de formar part de l'estructura de l'organisme o entitat, i els externs dependran de l'Autoritat administrativa competent ja siga estatal o autonòmica.

38. Deuen els organismes públics amb funcions d'investigació d'infraccions tenir un canal intern i a més un canal extern?

Sí. El canal extern s' haurà de crear per a les comunicacions d' incompliments que desitgin realitzar persones alienes a l' organització i la investigació de les quals depenga de l' entitat.

39. Quins mitjans es poden compartir en el sector públic?

Els municipis de menys de 10.000 habitants poden compartir l' eina de recepció de la informació, entre si o amb altres administracions que exerceixin les seues competències en la mateixa comunitat autònoma. En aquest cas els canals de les diferents entitats públiques han d' aparèixer diferenciats perquè no es generi confusió.

No obstant això, cada entitat local tindrà la seua persona Responsable del SII.

Com a exemple de mitjans compartits en el sector públic valencià, el Consell de la Generalitat té aprovat [el text d'un conveni-tipus](#) mitjançant el qual les entitats del seu sector públic vinculat que compten amb menys 50 treballadors poden sol·licitar l' adhesió.

40. Quins mitjans es poden compartir en el sector privat?

A les empreses privades i grups d' empreses es permet compartir el SII i la persona Responsable, independentment del nombre de treballadors.

41. Es pot externalitzar la gestió del Sistema intern d'informació?

Únicament es pot externalitzar la implementació i manteniment del canal, entès com a bústia per a recepció de la informació (eina informàtica).

42. Cal negociar el Sistema Intern d'Informació amb els representants dels treballadors?

És necessària la prèvia consulta amb la representació legal de les persones treballadores, no una negociació col·lectiva (en les administracions públiques les matèries objecte de negociació venen enumerades en l'article 37 del TREBEP).

La consulta és obligatòria però no vinculant.

Es considera una bona pràctica que la consulta es puga fer a tots els treballadors, especialment en ajuntaments petits.

43. Com es pot complir als Ajuntaments petits i amb poc personal l'obligació de la Llei 2/2023 de realitzar una consulta amb la representació legal de les persones treballadores?

En primer lloc, s'ha de convocar correctament els representants dels treballadors. Si no es presenten a la reunió, s'ha d'aixecar acta.

A continuació, l'alcalde/alcaldeessa, com a cap superior de tot el personal, podrà reunir els treballadors per informar-los del SII, aixecant-se acta després de la reunió.

A més, s'haurà d'enviar a tots els treballadors tota la documentació del SII a través de comunicació del gestor electrònic d'expedients obrint un termini d'audiència per a al·legacions (el correu electrònic del treball de cada empleat és una via informal).

Finalment, s'ha d'aprovar el SII fent constar a l'expedient totes les circumstàncies anteriors i seguidament s'ha de realitzar la seua implementació i traslladar, tant als responsables legals dels treballadors, com als propis treballadors tota la informació.

44. Quins criteris d'anonimització s'han de tenir en compte per complir amb les exigències de la Llei 2/2023?

L'eina utilitzada com a canal per rebre la informació ha de permetre l'anonimat. L'AVAF utilitza un programari lliure gratuït que compleix les especificacions de la Llei i requeriments avançats en seguretat tecnològica; impedeix el rastreig de la IP de l'ordinador a través de l'aplicatiu TOR.

Aquesta eina es troba a la disposició de les administracions i el sector públic valencià a través de la signatura d'un protocol. Recomanem el seu ús i facilitem la seua implementació mitjançant unes petites instruccions de forma senzilla, ràpida i gratuïta.

En el cas que la persona informant opti per identificar-se, la garantia de confidencialitat s'estén a la reserva de la seua identitat. També es preserva la identitat de qualsevol altre tercer esmentat en la comunicació i en les actuacions que es desenvolupin durant la gestió i tramitació.

La protecció de dades de caràcter personal és molt exigent en la Llei. Poden resultar d'utilitat els criteris de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades <https://www.aepd.es/documento/guia-basica-anonimizacion.pdf> i les orientacions pràctiques que es troben al seu web <https://www.aepd.es/guias/orientaciones-riesgo-brechas-masivas-aapp.pdf>

45. S'ha d'informar la persona denunciante de l'existència de canals externs?

Sí. S' informarà dels canals externs de denúncia existents davant les autoritats competents i davant les institucions de la Unió Europea.

En el cas de la Comunitat Valenciana, el canal extern d'informació de la Llei 2/2023 és l'AVAF respecte a les entitats incloses en article 3 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat. Es pot accedir a la Bústies de Denúncies de l'AVAF a través del següent link: <https://www.antifraucv.es/buzon-de-denuncias-2/>

Altres canals externs d'informació són:

- [Servei Nacional de Coordinació Antifrau](#)
- [Tribunal de Comptes](#)
- [Oficina Europea de Lluita contra el Fraud](#)
- [Fiscalia o Fiscalia Europea](#)
- [Inspecció de Treball](#)
- [Comissió Nacional dels Mercats i la Competència](#) o òrgan competent a nivell autonòmic
- [AEAT](#) o [ATV](#)
- [Defensor del Poble](#) o [Síndic de Greuges](#)

46. Com i on s'ha de facilitar la informació del Sistema intern d'informació?

La informació ha de constar a la pàgina web de l'entitat, en concret, a la pàgina d'inici, en una secció separada i fàcilment identificable. En el cas de no comptar amb pàgina web, ha de ser una informació fàcilment accessible per a totes les persones possibles usuàries del canal intern.

Es donarà informació adequada, clara i fàcilment accessible, sobre l'existència, ús i funcionament del canal i sobre els principis essencials del procediment de gestió.

47. Com preservar la identitat de la persona informant en entitats petites?

La persona Responsable de SII ha d'actuar amb el màxim rigor i cautela en el compliment de confidencialitat i el deure de sigil i secret. No s'ha de revelar mai la identitat, ni qualsevol circumstància que pogués identificar la persona informant.

La persona Responsable de SII respon de la tramitació diligent del procediment de gestió d'informacions i ha de desenvolupar les seues funcions de forma objectiva, independent i autònoma. No podrà rebre instruccions de cap tipus i haurà de disposar de tots els mitjans personals i materials necessaris per dur a terme la seua tasca.

SOBRE EL CANAL INTERN D'INFORMACIÓ

48. Si la persona denunciant opta per presentar en primer lloc la seua comunicació al canal intern ¿això li pot reportar conseqüències negatives?

No. La Llei preveu el caràcter de preferent del canal intern, però la persona informant té llibertat en l'elecció del canal (intern o extern), segons les circumstàncies i els riscos de represàlies que consideri.

Una actuació diligent i eficaç del canal intern en el si de la pròpia organització podria paraitzar les conseqüències perjudicials de les actuacions investigades.

49. Tinc obligació de portar un Registre d'informacions?

Sí. Tot canal intern d'informació ha de comptar amb un llibre registre de les informacions rebudes i de les investigacions internes a què hagin donat lloc.

Aquest registre ha de garantir en tot cas els requisits de confidencialitat previstos en aquesta Llei, així com estar en una base de dades segura.

50. Qui té accés al llibre-registre d'informacions rebudes i d'investigacions internes? És públic aquest llibre?

No, no és públic. L'accés està restringit exclusivament a la persona Responsable del SII.

Com a excepció, pot tenir accés l'autoritat judicial competent a petició raonada mitjançant interlocutòria i en el marc d'un procediment judicial.

51. A qui li correspon la portada i gestió del llibre-registre d'informacions rebudes i d'investigacions internes?

A la persona Responsable del SII.

52. Quines dades mínimes ha de tenir el llibre-registre d'informacions rebudes i d'investigacions internes?

- Data de recepció de la informació.
- Codi d'identificació alfanumèric.
- Actuacions desenvolupades.

- Mesures adoptades.
- Data de tancament.

SOBRE EL RESPONSABLE DEL SISTEMA INTERN D'INFORMACIÓ (RSII)

53. Qui poden ser els Responsables dels Sistemes interns d'informació (RSII)?

Persones físiques o òrgans col·legiats. Si es tracta d'un òrgan col·legiat, aquest ha de delegar en un dels seus membres les facultats de gestió del Sistema intern d'informació i de tramitació d'expedients d'investigació.

Ha de desenvolupar les seues funcions de forma independent i autònoma respecte de la resta dels òrgans de l'entitat, reportant directament davant l'òrgan de govern. A més, ha d'oferir plenes garanties de confidencialitat i seguretat respecte de la informació que manegi.

54. Qui ha de nomenar la persona Responsable del Sistema intern d'informació (RSII)?

L'òrgan de govern o òrgan d'administració de l'entitat.

55. Quin perfil resulta més adequat per complir amb les funcions de Responsable del Sistema intern d'informació (RSII)?

En les entitats o organismes en els quals ja existís una persona responsable de la funció de compliment normatiu o de polítiques d'integritat, podrà ser designada com a Responsable del Sistema, sempre que compleixi els requisits establerts en la Llei.

Cada entitat ha de valorar la idoneïtat de la persona corresponent, que ofereixi les majors garanties d'independència i autonomia necessàries per exercir les seues funcions i amb la preparació i formació necessàries.

56. Què passa si existeix un conflicte d'interès del Responsable del Sistema intern d'informació (RSII)?

S'haurà d'abstenir del procediment segons el que disposa la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.

Es recomana que l'òrgan de govern o òrgan d'administració hagi preestablert un règim de suplències.

57. Quin és el termini en el qual s'ha de comunicar a l'Agència Valenciana Antifrau al Responsable del Sistema intern d'informació (RSII)?

10 dies hàbils des del seu nomenament.

58. Quina és la normativa que regula el Registre de Responsables del Sistema intern d'informació (RSII) a la Comunitat Valenciana?

La norma aplicable és la [Resolució núm. 504/2023 del director de l'Agència, per la qual es crea el Registre de Responsables de Sistemes Interns d'Informació \(DOGV núm. 9601, de 23.05.2023\)](#).

59. Com i a qui s'ha de notificar el nomenament i, si s'escau, el cessament de la persona Responsable del Sistema intern d'informació?

S'ha de notificar a l' Autoritat Independent de Protecció de l' Informant, A.A.I. de l' Estat, o en el seu cas, a les autoritats o òrgans competents de les comunitats autònomes, en l' àmbit de les seues respectives competències.

S'ha de notificar a l' [AVAF](#) en el cas de les [entitats integrants del sector públic de la Comunitat Valenciana](#), en el termini dels deu dies hàbils següents al nomenament o al cessament (el cessament serà sempre motivat). Disposem d'un tràmit específic a la seu electrònica: <https://sede.antifraucv.es/carpetaciudadana/tramite.aspx?idtramite=16811>.

60. Què s'ha d'aportar per a realitzar la comunicació a l'Agència Valenciana Antifrau del Responsable del Sistema intern d'informació (RSII)?

- El formulari del tràmit de la seu electrònica emplenat.
- Còpia o certificat de l' òrgan de govern que acrediti la designació de la persona física o òrgan col·legiat.

61. I el sector privat de la Comunitat Valenciana, com i a qui ha de notificar el nomenament i, en el seu cas, el cessament de la persona Responsable del Sistema intern d'informació?

L'AVAF no té competència sobre el sector privat a què es refereix la Llei 2/2023 si bé, a falta d'una autoritat específica, estatal o autonòmica, l'AVAF fa constar en el seu registre el nomenament o cessament de la persona Responsable del SII, que es pot comunicar pel tràmit específic de la seu electrònica:

<https://sede.antifraucv.es/carpetaciudadana/tramite.aspx?idtramite=16811>

62. La persona Responsable del SII pot requerir informació o dades fora de la seua administració o entitat per dur a terme les seues comprovacions?

La persona Responsable del SII pot demanar col·laboració d'una altra administració pública o entitat en el cas que siga imprescindible per a la correcta resolució de la comunicació.

63. Podria ser la persona Responsable del SII un lletrat dels Serveis Jurídics de l'administració? En cas afirmatiu, s'hauria d'abstenir per a la defensa jurídica en procediments judicials que portin causa d'una comunicació tramitada prèviament a través del SII?

Sí. Aquesta circumstància no es troba entre els motius d'abstenció de la Llei 40/2015 (article 23).

SOBRE EL PROCEDIMENT DE GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

64. Quin és l'òrgan competent que ha d'aprovar el procediment de gestió d'informacions i el nomenament del RSII?

L'òrgan d'administració o òrgan de govern de cada entitat o organisme segons la seua estructura organitzativa i competencial.

A tall d'exemple o orientació:

- En un ajuntament: l'alcalde/essa, la Junta de Govern Local o el Ple municipal.
- En un organisme autònom: la Presidència, el Consell o la Direcció.
- En una entitat de dret públic: la Presidència, Consell Rector o la Direcció.
- En una empresa pública: la Junta General o el Consell d'Administració.
- En una fundació: el Patronat o la Junta de Govern.
- En una cambra de comerç, indústria i navegació: Ple, el Comitè Executiu o la Presidència
- En els col·legis professionals: Assemblea General o la Junta de Govern o Executiva.
- A les universitats públiques: El Consell de Govern, el/la Rector/a, el Consell de Direcció.

65. Quina és la naturalesa jurídica i el contingut del procediment de gestió d'informacions?

La Llei no ho indica, tot i que recull uns requisits mínims, com el respecte als drets i garanties de les persones informant i afectades.

A la pràctica, alguns ajuntaments consideren que és una norma reglamentària i segueixen la seua tramitació (article 133 Llei 39/2015) i, altres municipis, normalment els més petits, aproven el procediment per Decret o Resolució d'Alcaldia (article 21.1.s de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local).

66. La importància de l'entrevista en el procediment de gestió d'informacions

En ocasions realitzar una entrevista a la persona afectada per la comunicació o denúncia aporta informació i dades rellevants i és de gran utilitat per a la investigació. És una pràctica recomanable que poden realitzar les persones Responsables dels SII dins de la instrucció del procediment, sempre amb absolut respecte a la presumpció d'innocència i guardant la confidencialitat i secret.

67. En quins supòsits procedeix la inadmissió de la comunicació rebuda en el canal intern?

- Quan els fets relatats no tinguen tota versemblança.

- Quan la comunicació manqui manifestament de fonament o de contingut essencial, o siga notòriament falsa, o estiga fundada únicament en opinions o formulada de forma vaga o excessivament genèrica.
- Quan els fets relatats no siguen constitutius d'infracció de l'ordenament jurídic inclosa en l'àmbit d'aplicació de la Llei 2/2023.
- Quan existeixin indicis racionals que la comunicació s'ha obtingut mitjançant la comissió d'un delictes, cas en el qual, a més de la inadmissió, es remetrà al Ministeri Fiscal relació circumstanciada dels fets.
- Quan siga manifestament repetitiva, llevat que s'aprecien noves circumstàncies de fet o de dret que justifiquen una nova valoració. S'entendrà que concorre aquesta causa quan no continga informació nova i significativa respecte d'anteriors comunicacions prèviament inadmeses o degudament investigades.
- Quan estiga sent investigada per l'autoritat judicial.

68. Si hi ha indicis de delictes, quan hem de remetre la informació al Ministeri Fiscal?

En el mateix instant en què es conega que els fets poden ser constitutius de delictes. Així:

- En el moment que es rep la comunicació, cas en el qual el correcte serà inadmetre la comunicació i remetre al Ministeri Fiscal.
- Més tard, durant la instrucció, cas en el qual es finalitzaran les actuacions i remetraran al Ministeri Fiscal.

69. Com hem de remetre la informació al Ministeri Fiscal?

Amb tots els elements rellevants per possibilitar la investigació dels fets denunciats.

70. Com es pot garantir que no es vulnera cap dret de defensa de la persona afectada durant la investigació?

Preservant la seua identitat i garantint la confidencialitat dels fets i dades del procediment. A més, s'ha de ser molt rigorós amb la presumpció d'innocència, el dret de defensa i el dret d'accés a l'expedient.

71. En quin termini cal donar resposta a la persona informant?

El termini màxim per donar resposta a la persona informant de les actuacions d' investigació no podrà ser superior a tres mesos a comptar des de la recepció de la comunicació, llevat de casos d' especial complexitat que requereixin una ampliació del termini, cas en el qual aquest podrà estendre' s fins a un màxim d' altres tres mesos més.

72. Cap recurs contra les actuacions de la persona Responsable del SII?

No. Les actuacions i informe elaborat per la persona Responsable en relació amb les comunicacions, informacions o denúncies que se li presentin no seran recurribles en via administrativa ni en via contenciosa administrativa.

Les decisions adoptades per l' òrgan decisor de l' entitat després de les actuacions d' investigació interna realitzades per la persona Responsable del SII tampoc seran recurribles en via administrativa ni en via contenciosa administrativa, sens perjudici del recurs administratiu o contenciós administratiu que pogués interposar-se davant l' eventual resolució que posi fi al procediment sancionador que pogués incoar-se en ocasió dels fets relatats.

Els informes i procediments han de posar el focus en tot cas en l' enfortiment de les infraestructures d' integritat i la cultura de la informació dins les organitzacions i, si s' escau, a ventilar si s' escau les eventuais responsabilitats.

73. Els funcionaris que desenvolupin la investigació interna en una administració tenen la condició d'agents de l'autoritat?

No. No obstant això, tenen la condició d'autoritat els funcionaris del canal extern: l'autoritat estatal i les autoritats autonòmiques anàlogues (AVAF).

SOBRE LES GARANTIES DE PROTECCIÓ

74. Quines persones poden accedir a les mesures de protecció que recull la Llei?

A més de les persones informants o denunciants, podran accedir les relacionades amb aquestes que puguen veure's perjudicades o represaliades com, per exemple, familiars o companys de feina.

75. Què passa amb les represàlies?

Es prohibeixen expressament els actes de represàlia, incloses les amenaces i les temptatives de represàlia.

S'entén per represàlia qualsevol acte o omissió prohibit per la Llei, o que de forma directa o indirecta suposi un tracte desfavorable que situï les persones que les pateixen en desavantatge respecte a una altra en el context laboral o professional, només per la seua condició d'informants.

76. Quines són les represàlies més comunes?

- Obertura d'expedients disciplinaris i acomiadament.
- Degradació o denegació d'ascensos i modificacions substancials de les condicions de treball.
- Danys, inclosos els de caràcter reputacional, o pèrdues econòmiques, coaccions, intimidacions, assetjament o ostracisme.
- Denegació o anul·lació de llicències, permisos o formació.
- Discriminació, o tracte desfavorable o injust.

77. Quines són les mesures de protecció davant represàlies?

La millor protecció és l'anonimat.

La Llei obliga a la creació i implementació de canals segurs que garanteixin la confidencialitat admetent tant les denúncies anònimes com les identificatives.

Les persones que comuniquen aquestes informacions no incorren en responsabilitat, sempre que l'accés a la informació no constitueixi un delicte i llevat de les responsabilitats legals que en el seu cas se'n puguen derivar. Per exemple: proporcionar informació de forma tergiversada o a través de prova il·lícita o nul·la.

En procediments judicials o davant d'una altra autoritat, relatius als perjudicis soferts per l'informant, una vegada que aquest hagi demostrat raonablement que ha patit un dany, es presumirà que aquest és una represàlia (inversió de la càrrega de la prova).

En els processos judicials en què es pugua veure immersa la persona informant, aquesta tindrà dret a al·legar al seu favor, haver fet una denúncia o proporcionat una informació.

En tot cas, la protecció no eximeix la persona denunciant de les responsabilitats en què hagi pogut incórrer per fets diferents a la denúncia.

78. Quines són les mesures de suport que estableix la Llei 2/2023 la persona que denuncia o informa?

- Informació i assessorament gratuïts, sobre els procediments i recursos disponibles, la protecció davant les represàlies i els drets de la persona afectada.
- Assistència efectiva per part de les autoritats competents davant qualsevol autoritat implicada en llur protecció davant de represàlies, inclosa la certificació que poden acollir-se a protecció a l' empara d' aquesta Llei.
- Assistència jurídica en els processos penals i en els processos civils transfronterers de conformitat amb la normativa comunitària.
- Suport financer i psicològic, de forma excepcional, després de la valoració de les circumstàncies.

Tot això, amb independència de l'assistència que pugua correspondre segons la Llei 1/1996 d'assistència jurídica gratuïta, per a la representació i defensa en procediments judicials derivats de la presentació de la comunicació o revelació pública.

79. Té dret a la protecció la persona que havent participat en una irregularitat ho comunica o revela públicament?

Sí. Els requisits per tenir les mesures de protecció que assenyalava la Llei són:

- Comunicar o revelar infraccions previstes en el seu àmbit d' actuació.
- Tenir motius raonables que la informació és veraç quan es comunica o revela.
- Realitzar la comunicació o revelació conforme a la Llei.

80. Es pot protegir les persones jurídiques?

Sí. La Llei preveu expressament aplicar les mesures de protecció de l' informant a les persones jurídiques en què es treballa o es mantenen relacions en un context laboral, o en les quals s' ostenta una participació significativa.

81. Es té dret a les mesures de protecció quan s'informa sobre conductes que no estan incloses en l'àmbit material de la Llei?

No. La Llei exclou expressament de la protecció aquelles accions o omissions que no es recullen en el seu àmbit d'aplicació.

82. Quins drets i garanties tenen les persones informants al SII i al canal extern?

https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2024/07/Derechos_garantias.pdf

83. Quins drets i garanties tenen les persones afectades al SII i al canal extern?

https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2024/07/Derechos_garantias.pdf

84. Quin abast té la concessió de l'Estatut de protecció a la persona denunciant regulat en la Llei 11/2016?

Les persones denunciants a les quals l' AVAF concedeix l' estatut de protecció tindrà els següents drets:

- A l' assessoria legal en relació amb la denúncia realitzada i assessorament sobre els procediments que en el seu cas s' interposin contra la persona denunciant amb motiu de la denúncia.
- Que la seua denúncia no siga considerada infracció del deure de sigil.
- Al coneixement de l' estat de la tramitació de la seua denúncia i els resultats de la investigació.
- A l' atenció i suport psicològic.
- A al·legar en el seu descàrrec en qualsevol procés que se segueixi en contra seu haver presentat una denúncia o haver revelat determinada informació.
- A la inversió de la càrrega de la prova en cas que es produeixin represàlies.
- A la indemnització dels danys i perjudicis causats, inclosos els danys morals.
- A la seua indemnitat laboral.
- A la seua seguretat personal i familiar.

La persona protegida per l'AVAF té el deure de col·laborar en la investigació que es duga a terme, a requeriment de l'Agència, del Ministeri Fiscal o de l'autoritat judicial.

85. Qui ha de prestar aquestes mesures de suport?

L'AVAF en el territori de la Comunitat Valenciana i respecte de les administracions i el sector públic valencià.

L'AVAF: AUTORITAT DE PROTECCIÓ DE L'INFORMANT A LA COMUNITAT VALENCIANA

86. Qui és l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant a la Comunitat Valenciana?

L'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció (Agència Valenciana Antifrau o AVAF) és l'autoritat a la Comunitat Valenciana respecte del seu àmbit d'actuació, que és el sector públic (article 3 de la Llei 11/2016). Aquesta funció ve atribuïda en virtut del que disposa l'article 14 de la [Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de creació de l'Agència](#).

Així mateix, en virtut de la [Llei 3/2024, de 27 de juny, de la Generalitat](#), per la qual es modifica l'esmentada Llei 11/2016, la persona denunciant gaudeix de la protecció establerta en la Llei estatal 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció i, addicionalment, en aquesta Llei i la seua normativa de desenvolupament.

Text consolidat Llei 11/2016 <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-12048>

87. Per a què necessita una administració o entitat pública signar un protocol de col·laboració amb l'Agència Valenciana Antifrau?

L'Agència facilita a través de la signatura de protocols, ajuda i assessorament per a la implementació d'un canal de denúncies gratuït a més d'oferir formació i informació sobre l'aplicació de la Llei 2/2023.

Si la seua administració o entitat pública està interessat en la subscripció d'un protocol pot enviar un correu electrònic a juridico@antifraucv.es

Per veure el model de protocol aquí: <https://www.antifraucv.es/wp-content/uploads/2024/07/Propuesta-Protocolo AVAF CAS-VAL.pdf>

88. És necessari que una entitat del sector públic, adscrita o vinculada a una administració pública de la Comunitat Valenciana, subscriba un protocol amb l'Agència Valenciana Antifrau?

Si la seua entitat del sector públic està adscrita o vinculada a una administració pública que ja ha subscrit un protocol amb l'Agència, no serà necessari la subscripció d'un nou protocol per obtenir aquesta col·laboració. No obstant això, si així ho desitja podrà subscriure un protocol específic.

Si es tracta d'un consorci, tampoc serà necessari que subscriba un protocol si ja l'ha subscrit l'administració pública participant en el consorci de forma majoritària.